

Bryssel, 17. joulukuuta 2024
(OR. en)

17000/24

ECOFIN 1509
FIN 1134
UEM 486

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettilä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomukset 13/2024,
14/2024 ja 22/2024
– Neuvoston päätelmät (17. joulukuuta 2024)

Valtuuskunnille toimitetaan ohessa neuvoston istunnossaan (yleiset asiat) 17. joulukuuta 2024 hyväksymät neuvoston päätelmät Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksista nro13/2024, 14/2024 ja 22/2024.

Neuvoston päätelmät Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksista

13/2024 ”Elpymis- ja palautumistukivälineen varojen käyttö – Toimenpiteiden loppuun saattamiseen ja siten myös elpymis- ja palautumistukivälineen tavoitteiden saavuttamiseen liittyä edelleen viivästyksiä ja riskejä”,

14/2024 ”Vihreä siirtymä – Elpymis- ja palautumistukivälineen vaikutus epäselvä” ja

22/2024 ”EU:n talousarviosta maksettu kaksinkertainen rahoitus – Valvontajärjestelmistä puuttuu olennaisia tekijöitä, joilla voitaisiin lieventää elpymis- ja palautumistukivälineen kustannuksiin perustumattoman rahoitusmallin lisääntyneitä riskejä”

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

1. ON TYYTYVÄINEN Euroopan tilintarkastustuomioistuimen, jäljempänä ’tilintarkastustuomioistuin’, erityiskertomusten 13/2024, 14/2024 ja 22/2024 julkaisemiseen. PALAUTTAA MIELEEN, että perussopimuksissa annetaan tilintarkastustuomioistuimen tehtäväksi tarkastaa unionin kaikkien tulojen ja menojen tilit, ja KOROSTAA tilintarkastustuomioistuimen roolia unionin taloudellisten etujen suojaamisessa.
2. PANEE MERKILLE, että erityiskertomusta 13/2024 vastaava tilintarkastustuomioistuimen tarkastus kattoi ajanjakson helmikuusta 2021 vuoden 2023 loppuun ja tutki elpymis- ja palautumistukivälineen rakennetta ja täytäntöönpanoa arvioidakseen 1) elpymis- ja palautumistukivälineen varojen maksamisen edistymistä; 2) jäsenvaltioiden ja komission toteuttamia toimia sen varmistamiseksi, että varat saatiin käytettyä suunnitellusti; ja 3) varojen käyttöön ja toimenpiteiden päätökseen saattamiseen liittyviä haasteita elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanon jälkipuoliskolla.

3. PANEE lisäksi MERKILLE, että erityiskertomusta 14/2024 vastaava tilintarkastustuomioistuimen tarkastus kattoi ajanjakson helmikuusta 2021 helmikuuhun 2024 ja että siinä arvioitiin, edistävätkö elpymis- ja palautumistukivälineen ja elpymis- ja palautumissuunnitelmien suunnittelu ja täytäntöönpano vihreää siirtymää käytännössä.
4. PANEE MERKILLE, että erityiskertomusta 22/2024 vastaava tilintarkastustuomioistuimen tarkastus kattoi kaudet 2014–2020 ja 2021–2027 koheesiorahoituksen ja Verkkojen Eurooppa -välineen osalta sekä elpymis- ja palautumistukivälineen avustusosuuden helmikuusta 2021 helmikuuhun 2024 ja että tilintarkastustuomioistuin tutki, 1) määriteltiinkö oikeudellisessa kehyksessä selkeästi kaksinkertaisen rahoituksen käsite elpymis- ja palautumistukivälineen kustannuksiin perustumattoman rahoitusmallin puitteissa; 2) olivatko komissio ja jäsenvaltiot perustaneet ja ottaneet käyttöön riittävät järjestelyt kaksinkertaisen rahoituksen välttämiseksi; 3) olivatko tarkastukseen valitut jäsenvaltiot perustaneet ja ottaneet käyttöön riittävät järjestelmät kaksinkertaisen rahoituksen havaitsemiseksi ja oikaisemiseksi; 4) oliko komissiolla käytössä vankat järjestelmät, joiden avulla saatiin kohtuullinen varmuus siitä, ettei kaksinkertaista rahoitusta ollut myönnetty.
5. OTTAA HUOMIOON tilintarkastustuomioistuimen kyseisissä erityiskertomuksissa esittämät havainnot ja suositukset.

6. MUISTUTTAA, että elpymis- ja palautumistukivälineen rakenne edellyttää, että jäsenvaltiot saavuttavat välitavoitteet ja tavoitteet ennen kunkin maksupyynnön esittämistä. KOROSTAA siksi, että maksupyyntöjen esittämispäivät eivät täysin kuvasta elpymis- ja palautumissuunnitelmien täytäntöönpanossa saavutettua edistymistä. PANEE MERKILLE 1. maaliskuuta 2023 voimaan tulleen asetuksen (EU) 2023/435¹, jonka tarkoituksena on tukea investointeja ja uudistuksia, joilla pyritään monipuolistamaan energiatoimituksia ja lisäämään unionin energiajärjestelmän häiriönsietokykyä, turvallisuutta ja kestävyyttä, ja joka johti useimpien jäsenvaltioiden elpymis- ja palautumissuunnitelmien muuttamiseen vuoden 2023 aikana REPowerEU-lukujen sisällyttämiseksi niihin. PANEE MERKILLE, että elpymis- ja palautumistukivälineen varojen maksaminen jäsenvaltioille on nopeutunut näiden tarkistusten valmistumisen jälkeen, joskin edistyminen on ollut vaihtelevaa eri jäsenvaltioissa.
7. KOROSTAA, että elpymis- ja palautumistukiväline on tulospohjainen väline, jonka maksut liittyvät välitavoitteiden ja tavoitteiden tyydyttävään saavuttamiseen eivätkä ole yhteydessä todellisiin kustannuksiin. KOROSTAA siksi, että asetuksessa (EU) 2021/241, jäljempänä 'elpymis- ja palautumistukivälinettä koskeva asetusta'², ei säädetä maksujen valvonnasta jäsenvaltioille tai lopullisille varojen saajille tosiasiallisesti aiheutuneiden kustannusten osalta eikä aiheutuneiden kustannusten jälkiarvioinnista.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/435, annettu 27 päivänä helmikuuta 2023, asetuksen (EU) 2021/241 muuttamisesta elpymis- ja palautumissuunnitelmien REPowerEU-lukujen osalta sekä asetusten (EU) 1303/2013, (EU) 2021/1060 ja (EU) 2021/1755 ja direktiivin 2003/87/EY muuttamisesta.

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/241, annettu 12 päivänä helmikuuta 2021, elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta.

8. PANEE MERKILLE komission vastaukset tilintarkastustuomioistuimen havaintoihin ja suosituksiin ja PANEE MERKILLE komission näkemyksen, jonka mukaan useat näistä suosituksista menevät elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen säännöksiä pidemmälle. KOROSTAA toimielinten välisen yhteistyön merkitystä pyrittäessä yhteisymmärrykseen oikeudellisesta kehyksestä täytäntöönpanon helpottamiseksi.
9. KATSOO, että tilintarkastustuomioistuimen päätelmät ja suositukset tarjoavat hyödyllistä tietoa mahdollisten tulevien välineiden suunnittelua varten. KATSOO kuitenkin, että nämä päätelmät ja suositukset eivät saisi vaikuttaa tuleviin keskusteluihin seuraavasta monivuotisesta rahoituskehyksestä.
10. PANEE MERKILLE, että tukivälineen täytäntöönpanoon jäsenvaltioissa liittyy merkittävä hallinnollinen taakka. KANNUSTAA komissiota jatkamaan elpymis- ja palautumissuunnitelmien täytäntöönpanon seuranta ja antamaan jäsenvaltioille tarvittaessa ohjeita mahdollisten jäljellä olevien epävarmuustekijöiden käsittelemiseksi. PYYTÄÄ komissiota tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa edelleen määrittämään konkreettisia keinoja yksinkertaistaa raportointiprosessia, välttää päällekkäisyyksiä ja vähentää välineen täytäntöönpanoon liittyvää hallinnollista työtä asetuksen (EU) 2021/241 puitteissa samalla kun varmistetaan unionin taloudellisten etujen asianmukainen suojaaminen.
11. VAHVISTAA, että on tärkeää keskittyä jäsenvaltioiden kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien ja niihin sisältyvien REPowerEU-lukujen nopeaan täytäntöönpanoon nykyisen oikeudellisen kehyksen mukaisesti.